

PELKOSENNIEMI LAPIN#PARASKOULU

"Päämääränä turvallinen ja toimiva koulu, jossa otetaan toiset huomioon, käyttäydytään asiallisesti, opitaan hyväksymään erilaisuutta ja kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti ja tasavervoisesti." (Pelkosenniemen OPS.)

Sisällysluettelo

Yleistä	1
Miten linjausten toteutumista ohjataan ja arvioidaan?.....	1
1. Selkeä arvoperusta peruskoulun kehittämisen tueksi	2
Toimenpiteet	3
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	3
Ohjaus ja tuki.....	4
2. Yhteisöllinen toimintakulttuuri.....	4
Toimenpiteet	5
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	6
Ohjaus ja tuki.....	6
3. Opettajille tukea muutoksessa	6
Toimenpiteet	7
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	8
Tuki ja ohjaus.....	8
4. Yksilölliset oppimispolut.....	8
Toimenpiteet	9
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	9
Ohjaus ja tuki.....	9
5. Vahva perusosaaminen tulevaisuuden taitojen perusta.....	10
Toimenpiteet	11
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	11
Ohjaus ja tuki.....	11
6. Turvataan hyvinvointi	12
Toimenpiteet	13
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	13
Ohjaus ja tuki.....	14
7. Hyvä johtaminen.....	14
Toimenpiteet	15
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	15
Ohjaus ja tuki.....	15
8. Kehittäminen perustuu tutkimustietoon.....	16

Toimenpiteet	16
Arviointi	17
Ohjaus ja tuki	17
9. Oppimista tukeva arviointi vahvistaa yhdenvertaisuutta.....	17
Toimenpiteet	18
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	18
10. Riittävä resursointi.....	19
Toimenpiteet	19
Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi.....	20
Ohjaus ja tuki	20

Yleistä

- Toimintasuunnitelma pyrkii vastaamaan peruskoulufoorumin asettamiin linjauksiin tasa-arvoisen, maailman parhaan peruskoulun kehittämistarpeista
- Toimintasuunnitelma on tehty 2019-2020 lukuvuoden aikana.
- Suunnitelma on tehty yhdessä koulun henkilöstön, johdon sekä sivistystoimen johdon kanssa. Yhteistyötä on pyritty tekemään mahdollisuuksien mukaan myös huoltajien ja oppilaiden sekä Savukosken kunnan kanssa.
- Suunnitelma on tarkoitus toteuttaa lukuvuosina:
 - 2020-2021
 - 2021-2022
 - 2022-2023

Miten linjausten toteutumista ohjataan ja arvioidaan?

- Toteutuksen ohjaus ja tuki
 - toteutusta seurattava vuosittain ennen lukuvuosittaisen opetuksen alkua elokuun yhteisvesossa (Savukoski ja Pelkosenniemi)
 - toimenpiteet hajautetaan kolmelle lukuvuodelle:

2020-2021:

- (9) Oppimista tukeva arviointi, (5) Vahva osaaminen perustana tulevaisuuden taidoille, (4)Yksilölliset oppimispolut, (6) Turvataan hyvinvointi

2021-2022:

- (7) Johtaminen, (1) Arvot, (3) Opettajille tukea muutoksessa, (6) Turvataan hyvinvointi

2022-2023:

- (2) Yhteisöllinen toimintakulttuuri, (10) Riittävä resursointi, (8) Kehittäminen perustuu tutkimukseen, (6) Turvataan hyvinvointi

Huom! Hyvinvointi mukana joka vuosi, koska valitsimme sen painopisteeksi.

1. Selkeä arvoperusta peruskoulun kehittämisen tueksi

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ:

- Peruskoulun arvoperustaa tulee terävöittää

Kansallinen arvoperusta:

- Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen
 - Jokaisen oppilaan vahvuudet ja tuen tarpeet pyritään huomioimaan
 - tuki ja toisaalta eriyttäminen tarvittaessa ylöspäin
- Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia
 - Oppilaskunta
 - Tukioppilaat
 - Yhdessä mietittyjä sääntöjä
 - Kehitettävää:
 - oppilaiden välinen tasa-arvo koulun sisällä ja valtakunnallisesti
 - ilmapiiri
 - toisten kunnioittaminen
- Kulttuurinen moninaisuus rikkautena
 - 5 % koulun oppilaista maahanmuuttajia
 - Koulussa ei ole paljoa erilaisuutta
 - kulttuurinen homogeenisyys
- Kestävän elämäntavan välttämättömyys

Uusi koulu = ekologisempi koulu

- Maalämpö
- Vähähiilisyys
- Kierrätys
- Led-valaistus
- Sähkön kulutukseen kiinnitetty huomiota

Kunnallinen arvoperusta:

- Yhteisöllisyys
 - Yhdysluokat
 - Luokkien välinen yhteistyö
 - Tukioppilastoiminta
 - Kummiluokat
 - Oppilaskunta 1-9 -luokilla
 - Teemapäivät

- Ekologisuus toteutuu uudessa koulussa paremmin
 - Kierrätysasiat kuntoon
 - kierrätyspiste, komposti
 - Led-valaistus
 - Energian säästö
 - Maalämpö
 - Vähähiilisyys
 - Puukoulu
 - Villasukkakoulu eli ei kenkiä sisätiloissa
- Oman ja muiden työn arvostaminen
 - Omasta koulutyöstä vastuun ottamisen sekä positiivisen vuorovaikutuksen harjoittelua
- Oppimisen kiireettömyys
 - Pienet ryhmät
 - Oppilaiden yksilöllinen kohtaaminen
 - Joustavat aikataulut
- Lisäksi painotamme kokonaisvaltaisia elämäntaitoja, erilaisuuden hyväksymistä, pettymisen sietämistä ja vastuunottamisen taitoja
 - Vastuun ottamista harjoitellaan arjen pienissä tilanteissa
 - vastuu omasta koulutyöstä
 - kummitoiminta, tukioppilastoiminta ja oppilaskunnassa toimiminen antavat mahdollisuuksia opetella vastuun ottamista sekä vaikuttamista
 - Pettymyksien sietäminen
 - koulun arkisissa tilanteissa

Toimenpiteet

- Arvojen tarkistus oppilaiden kanssa (paikalliset ja kansalliset)
 - osa käsittelystä luokissa, osa oppilaskunnassa
- Oppilaiden välisen tasa-arvon parantaminen koulun sisällä ja valtakunnallisesti.
 - etäopetuksen hyödyntäminen.
- Koulun ilmapiiriä kehitetään yhteisen tekemisen ja siitä tiedottamisen avulla
- Uuteen kouluun toimivat kierrätyspisteet sekä komposti
- Vuosikello
 - 2021-2022 lukuvuosi

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- Hyvinvointikyselyyn laaditaan kysymyksiä tätä kohtaa (oppilaiden tasa-arvoisuus ja koulun ilmapiiri) ajatellen.
- Arviointi toteutetaan kaksi kertaa vuodessa.

Ohjaus ja tuki

- Oppilashuoltoryhmä
- Kuntien väliset hyvinvointipalaverit

2. Yhteisöllinen toimintakulttuuri

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA:

- **Yhteis- ja samanaikaisopettajuus**

- MOK-viikolla ja muina tapahtumapäivinä on usein 3-4 opettajaa paikalla yhdessä suuren ryhmän kanssa.
- MOK-viikko suunnitellaan yhdessä. Oppilaat ovat myös mukana.
 - oppilaat valitsevat aiheen,
 - yhdistysten kanssa yhteistyötä (MLL, metsästysseurat, kyläyhdistykset ym.)
- Luokat toimivat useamman kerran vuodessa yli luokkarajojen.
 - ryhmän oppilaat voivat olla 1- 9-luokilta

- **Vanhempien ja koulun yhteistyö**

- Vanhempainillat
 - syksyn vanhempainillassa avataan huoltajille perusopetuksen arvoja, odotuksia ja tavoitteita ja keinoja miten niihin päästään.
- Vanhempainvartit
- Vanhempainyhdistys
- Yhteisiä tapahtumia
 - talvella kaukalopalloa (joskus osallistuu vanhempia tai entisiä oppilaita)
 - toukokuussa jalkapalloturnaus (oppilaat vastaan vanhemmat ja oppilaat vastaan opettajat)
- Vanhempainyhdistyksen edustaja on mukana yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä sekä Savukosken ja Pelkosenniemen yhteisessä monialaisessa hyvinvointipalaverissa.

- **Lasten ja nuorten osallisuus**

- Tukioppilaat
 - 8.-luokan keväällä yläkoulun oppilaista valitaan uudet tukioppilaat. He toimivat erilaisissa tehtävissä koululla, muun muassa kiusaamisen ehkäisemisessä.
- Toiminta aktiivista. He järjestävät mm. ohjattua välituntitoimintaa.
- Oppilaskunta
 - oppilaskunnalla on mahdollisuus tehdä koulua koskevia esityksiä, jotka käsitellään henkilökunnan kokouksissa.
- Kaikki perusopetuksen oppilaat osallistetaan oppilaskunnan toimintaan.
- Lisäksi yhtenäiskoulun puitteissa järjestetään ala- ja yläkoulun yhteistä tekemistä kummitoiminnan muodossa ja teemapäivinä.
- Oppilaat ovat mukana suunnittelemassa uutta koulua
- Oppilaat ovat itse aktiivisesti halunneet osallistua välituntisääntöjen tekemiseen. Siihen on annettu heille mahdollisuus.

- **Eri viranomaistahojen yhteistyö**

- *"Pelkosenniellä yhteistyö nuoriso-, kirjasto-, liikunta- ja kulttuuritoimen, poliisin sekä seurakunnan, järjestöjen, yritysten ja muiden lähialueen toimijoiden kanssa tapahtuu teemapäivien, tapahtumien, vierailujen ja opetustuokioiden muodossa. Koulun rehtori organisoi yhteistyötä yhdessä opettajakunnan kanssa." (Pelkosenniemen OPS.)*
- *"Pelkosenniellä sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiset osallistuvat opetussuunnitelmaprosessiin oppilashuollon ohjausryhmän toiminnan kautta. Rehtori kutsuu ryhmän koolle ja ryhmä kokoontuu säännöllisesti yhteisesti sovitun mukaisesti. Oppilashuoltotyössä huolehditaan oppilashuoltoa sekä kodin ja koulun yhteistyötä käsittelevät osuudet. Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiset osallistuvat tarpeen mukaan myös oppilaskohtaisiin oppilashuollon toimenpiteisiin." (Pelkosenniemen OPS.)*

Toimenpiteet

- Hankkeen aikana on käynnistetty hyvinvointipalaveri-käytänne, johon kutsutaan oppilaskunnan, nuorisovaltuuston ja huoltajien edustaja
- Oppilailla on oltava mahdollisuus vaikuttaa OPS-työhön, siihen liittyviin suunnitelmiin ja järjestyssääntöihin.
- Oppilaita kannustetaan aktiivisuuteen ja heidän esittämiä asioita toteutetaan.

- Oppilaskunnan toimintaa kehitetään.
- Huoltajat mukaan tempauksiin ja turnauksiin.
 - Idea: huoltajat oppilaiksi, yläkoulun oppilaat opettajiksi.
- Vuosikello 2022-2023

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- Kysely oppilaille koulun yhteisöllisyydestä 2021 syksy
- Kysely vanhemmille koulun yhteisöllisyydestä
- Kyselyjen tulokset käsitellään oppilaskunnassa ja yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä.
- Oppilaskunta arvioi toimintaansa toukokuussa

Ohjaus ja tuki

- Oppilaskunta ja tukioppilaat saavat tukea ohjaavilta opettajilta.
- Etsivä nuorisotyöntekijä on mukana ohjaamassa ja tukemassa tukioppilaita.
- Vuosikello

3. Opettajille tukea muutoksessa

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSET JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ:

- **Opettajien tiimimäinen työskentelytapa toimintakulttuurimuutoksen keskiössä**
 - Lukuvuosisuunnitelma tehdään yhdessä (vesona)
 - Henkilöstökokoukset (2krt/kk)
 - keskiviikkoisin koulu loppuu kaikilla samaan aikaan jo klo 14-> mahdollisuus yhteiseen suunnitteluun
 - OPS-suunnittelu
 - MOK-suunnittelu
 - Pienessä koulussa ei pysyviä tiimejä.
- **Opettajien jatkuvan uranaikaisen ammatillisen osaamisen kehittäminen**
 - opetushenkilöstön kehityssuunnitelmat osana koulu- ja kuntakohtaisia sekä valtakunnallisia kehittämislinjauksia
 - Opettajia kannustetaan osallistumaan täydennyskoulutuksiin. Työnantaja maksaa kulut.
 - Täydennyskoulutusta järjestetään myös vesona.

- **Moniammatillinen yhteistyö**

- oppilas- ja opiskelija huoltolaki 2014 -> monitoimijuus
- opettajat monitoimijaista asiantuntijatiimiä
 - Psykologi joka toinen viikko
 - Koulupsykologipalvelut tuottaa pääasiassa Kirsti Virta
 - Yhteistyötä tehdään myös perhe ja mielenterveysklinikan sekä Lapin keskussairaalan kanssa.
 - Kuraattori kerran viikossa
 - Etsivä nuorisotyöntekijä viikoittain koululla
 - etsivä mukana koulun arjessa viikoittain
 - etsivä on mukana tukioppilastoiminnassa
 - yhdeksännen luokan oppilaanohjauksessa.
 - etsivä tukee säännöllisesti tukea tarvitsevia oppilaita henkilökohtaisesti tai pienissä ryhmissä.
 - *"Pelkosenniellä sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiset osallistuvat opetussuunnitelmaproessiin oppilashuollon ohjausryhmän toiminnan kautta. Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä seurataan, arvioidaan ja tuetaan yhdessä koulun oppilashuollon kanssa. Oppilashuollon jäsenet voivat konsultoida opettajia oppilas- ja /tai luokkakohtaisissa kysymyksissä, osallistuvat tarvittaessa oppimisen tuen arviointiin, suunnitteluun ja seurantaan". (Pelkosenniemen OPS.)*

Toimenpiteet

- Kuntien välisen yhteistyön lisääminen
 - yhteisvesot Savukosken kanssa.
 - ideoiden vaihtaminen muiden saman aineen opettajien kanssa.
 - aineenopettajien ryhmiä (esim. Whatsapp) ympäruskuntien kollegojen kanssa tulevaisuudessa
 - mentorointi yhteisistä teemoista esim. Teamsin kautta
- Etäopetuksen järjestäminen tulevaisuudessa sellaisissa aineissa, joiden opetus ei ole omassa koulussa mahdollista
- Koulutuskalenteri naapuruskuntien kanssa
 - Savukosken ja Pelkosenniemen yhteiskalenteri
 - yhteinen sähköpostilaatikko?
 - katsotaan asiaa syksyllä 2020
- Vuosikello
 - 2021-2022 lukuvuosi

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- Kehityskeskustelut opettajien kanssa
- Opettajien hyvinvointikartoitus
 - alkusyksystä 2020

Tuki ja ohjaus

- Vertaistuki
- Esimiehen tuki

4. Yksilölliset oppimispolut

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ:

- **Kolmiportainen tuki**
 - Yleinen tuki:
 - Opetustilanteen järjestelyt
 - Opetusmenetelmät
 - Materiaalit
 - Välineet
 - Koetilanteet
 - Käyttäytymisen ja tunne-elämän tukeminen
 - Kodin tuki
 - Läksyihin liittyvät järjestelyt
 - Tukiopetus
 - Osa-aikainen erityisopetus
 - Avustajapalvelut
 - Tehostettu tuki:
 - Siirtyminen tapahtuu sen jälkeen, kun yleisen tuen tukimuodot sellaisenaan eivät ole enää riittäviä tai tukimuotoja on käytössä säännöllisesti useita.
 - Tuen toteuttamisesta ovat vastuussa kaikki oppilasta opettavat opettajat.

- Erityinen tuki:
 - Pelkosenniemen kunnassa oppilas voi saada erityistä tukea omassa luokassaan integroituna yleisopetukseen.
 - Erityisessä tuessa luokanopettaja tai luokanvalvoja vastaa HOJKS:in laatimisesta, tarkistamisesta ja aikatauluista.
- **Inklusiivinen koulu**
 - "Kaikki kaikkien kanssa!"
 - inklusiivisessa ajattelussa erityisoppija on lähtökohtaisesti ryhmän jäsen
- **Tasa-arvo ja eriarvoistumisen ehkäiseminen**
 - Toisaalta toteutuu, toisaalta ei (opettajien näkemys)
 - Pienet luokat
 - hyvät mahdollisuudet huomioida oppilaat yksilöinä
 - Haasteita:
 - tasoerot
 - kielierot
 - tilat rajoittavat väistötiloissa.
 - JOPO-opetusta ei ole
 - Oppilaat pystyvät vaikuttamaan valinnaisaine- ja kerhotarjontaan.

Toimenpiteet

- Materiaalia hankitaan tarpeen mukaan.
- Etäopetuksen hyödyntäminen tulevaisuudessa. Tarjota voi esimerkiksi:
 - erityisopetusta etänä.
 - valinnaisaineita, joita ei ole omalla koululla saatavilla, etänä.
- Luokkarajojen hälventäminen esimerkiksi seuraavissa aineissa:
 - MA, AI
- Vuosikello
 - 2020-2021 lukuvuosi

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- Henkilöstö arvioi vuosittain, miten toteutuu ja miettii kehittämiskohteita.

Ohjaus ja tuki

- 2020-2021 lukuvuonna yksilöllisten oppimispolkujen etenemistä seurataan Pelkosenniemen ja Savukosken yhteispalaverissa

5. Vahva perusosaaminen tulevaisuuden taitojen perusta

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ:

Perustaidot

- Perustaitojen hallinnassa on nähtävissä polarisoitumista: on erittäin hyviä ja sitten erittäin heikkoja
 - esim. lukutaidon suhteen se, että koulu innostaa lukemisen pariin on todella tärkeää
- Pelkosenniellä on ylimääräisiä tunteja äidinkielessä
 - lukemiseen ja kirjoittamiseen panostettu
- Taitotaso on vaihtelevaa
- Opettaja askarruttaa se, että oppilaat eivät välttämättä erota olennaista epäolennaisesta
 - pitkäjänteisyyden merkitys ja tärkeys
 - samoin ponnistelun merkitys - optimaalisinta olisi ponnistella hieman oman tasonsa yläpuolella

Tulevaisuuden taidot

- Tulevaisuudessa tarvitaan tiedonhakutaitoja ja sitä, että osaa erottaa luotettavan lähteen kaikkien muiden lähteiden joukosta. Tilastotieteen hallinta tärkeää.
- tilastojen lukemista ja niiden tulkintaa pitää oppia, ettei kuka tahansa pysty sumuttamaan luotettavan näköisellä käppyrällä
 - ➔ matematiikka pysyy tärkeiden oppiaineiden listalla.
- Tulevaisuudessa korostuvat kyky itseohjautuvuuteen, joustavuuteen ja jatkuvaan oppimiseen.
 - ➔ nykyinen OPS velvoittaa siihen, mutta muutos on tietysti hidasta.
- OEF:n työelämän ja koulutuksen asiantuntijoiden näkemyksiä osaamistarpeista vuonna 2035:
 - 1) Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen
 - 2) Kestävän kehityksen periaatteiden tuntemus
 - 3) Tiedon arviointitaidot
 - 4) Digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen

5)Digitaalisten alustojen hyödyntämisosaaminen

6)Innovaatio-osaaminen

7)Vuorovaikutus-, viestintä- ja kommunikointitaidot

8)Henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen

9)Digitaalisen teknologian luova käyttötaito

10)Digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot

(Osaaminen 2035, Opetushallituksen raportit ja selvitykset 2019)

Toimenpiteet

- Ajatuksena palkata koululle digitutoropettaja yhdessä Savukosken koulun kanssa 50/50 %
 - (Kevät 2021)?
- o365-ympäristö ollaan ottamassa käyttöön
- DigiOPS puuttuu
 - otettava käyttöön, jotta tavoitteet, mitä taitoja on hallittava milläkin luokalla olisi selvä.
 - suunnitelmallisuus, laitteiden ja perusohjelmien hallinta
- Vuosikello
 - 2020-2021 lukuvuosi

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- 2020-2021 lukuvuoden aikana digitaitoihin kiinnitetään erityistä huomiota ja arvioidaan kehitystä.

Ohjaus ja tuki

- Seurataan kehitystä Pelkosenniemen ja Savukosken rehtoreiden ja sivistysjohdon yhteispalaverissa

6. Turvataan hyvinvointi

Visio: ”Lapset ja nuoret varttuvat tasapainoisiksi aikuisiksi, joilla on hyvä itsetunto, tiedot ja taidot tehdä hyvinvointia edistäviä valintoja, usko tulevaisuuteen, kyky omaehtoisuuteen ja vastuulliseen elämään.”
(Pelkosenniemen kunta 2016)

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ:

- **Kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisy**
 - Kiusaamiseen puututaan heti ja sen ehkäisemiseen on laadittu suunnitelma.
 - Yksi tähän liittyvä asia on järjestyssääntöjen läpikäyminen lukukauden alussa.
 - Sosiaalisia taitoja opetetaan ja niiden käyttöä tuetaan. Oppilaita kannustetaan rikkomaan luokkarajoja leikeissä.
 - Hyvinvoinnin vuosikello on käytössä koulussamme.

- Peruskoulufoorumin tutkija Tuija Turunen sanoo esitelmässään, että **hyvinvointi on edellytys kaikelle oppimiselle ja että yhteistyö koulun ja muiden viranomaistahojen välillä on ensisijaisen tärkeää**, jotta voidaan mahdollistaa matalan kynnyksen palveluja perheille. Lisäksi on tärkeää rakentaa silta sivistystoimen ja koulun välille. (Tuija Turusen esitelmä projektiryhmän kokouksessa 3.2.2020.)

Yhteistyö koulun, perheiden ja oppilaiden välillä oppilashuollossa

- Oppilaat osallistuvat yhteisölliseen oppilashuoltotyön suunnitteluun ja toteuttamiseen Oppilaskuntatyön, kummiluokkatoiminnan ja tukioppilastoiminnan kautta.
- Oppilaat arvioivat oppilashuoltotyötä antamalla palautetta oppilashuollon osa-alueista ja vastaamalla erilaisiin kyselyihin.
- Yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä on mukana oppilasedustaja.
- Huoltaja voi osallistua yhteisöllisen oppilashuoltotyön suunnitteluun ja toteuttamiseen vanhempainyhdistyksen kautta.
- Luokkakohtaista oppilashuoltotyötä voidaan suunnitella esim. vanhempainilloissa.
- Oppilashuollon ohjausryhmän kokousmuistiot laitetaan Wilmaan.
- Oppilashuoltoasioista tiedotetaan myös lukuvuosiotiedotteessa ja Wilma-tiedotteissa.

Viranomaisyhteistyö

- Pelkosenniellä sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiset osallistuvat opetussuunnitelmaprosessiin oppilashuollon ohjausryhmän toiminnan kautta.
- Oppilashuoltotyössä huolehditaan oppilashuoltoa sekä kodin ja koulun yhteistyötä käsittelevät osuudet.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiset osallistuvat tarpeen mukaan myös oppilaskohtaisiin oppilashuollon toimenpiteisiin
- Tarpeen mukaan ollaan yhteydessä myös poliisiin ja sovittelutoimistoon.

Toimenpiteet

- Hankkeen aikana käynnistetty hyvinvointipalaveri-käytänne, johon osallistuvat koulun ja sivistystoimenjohto, kuraattori, etsivä nuorisotyö, nuorisotoimi, kouluterveydenhoitajat (jatkossa myös oppilaiden ja vanhempien edustajat),
 - ryhmä kokoontuu 3krt vuodessa (syys-, tammi- ja toukokuussa
 - vanhempien edustajan 2020 keväällä Pelkosennieltä Miia Taivallahti, oppilaiden edustajaksi kutsutaan nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan edustaja
- Hankkeen aikana oppilaille teetetty käytävä-gallup -kyselyitä
 - mitä uutta ja mitä vanhaa uuteen kouluun?
 - mitä kerhoja?
 - millainen on kiva kaveri?
 - mitä haluaisitte tehdä naapurikuntien koululaisten kanssa?
- Järjestyssäännöt käydään läpi lukuvuosittain niin, että oppilaat allekirjoittavat ne, ja heille jää siitä kopio
 - nuorisovaltuustoa voi osallistaa miettimään järjestyssääntöjä
- Kuntien välinen yhteistyö
 - yhteinen tapahtuma/koulutuskalenteri Savukoski ja Pelkosenniemi
 - yhteinen ulkoilupäivä Savukoski ja Pelkosenniemi
- Vuosikello
 - 2020-2021, 2021-2022 ja 2022-2023 lukuvuodet

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- Hyvinvointipalavereissa hyvinvointiryhmä arvioi lukukausittain syys -ja kevät -lukukaudella oppilaiden hyvinvointia ja sen eteen tehtyjä toimenpiteitä (niiden riittävyttä) sekä vaikuttavuutta
 - hyvinvointikysely 2krt vuosi

Ohjaus ja tuki

- Tehdään yhteistyössä monialaisesti

7. Hyvä johtaminen

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ:

"Hyvä osaamisen johtaminen ja johtamisosaaminen mahdollistavat oppivan koulu yhteisön kehittymisen ja laadukkaan opetuksen" (Peruskoulufoorumin tutkija- asiantuntijaryhmän esittämiä linjauksia).

- **Hyvä johtaminen tukee koulun toimintakulttuurin kehittymistä kohti oppivaa organisaatiota**
 - Selvä toimintakulttuuri
 - toimintakulttuuri olisi hyvä olla kirjattuna (henkilökunnan vaihtuvuus)
 - Rehtori aina läsnä koululla
 - Koko henkilökunta mukana (jaettu johtaminen)
 - matala hierarkia
 - keskusteleva toimintakulttuuri koko henkilökunnan kesken
 - yhteispalaverit Pelkosenniemi ja Savukoski
 - Asioihin puututaan, pyritään ratkaisemaan ja hoitamaan, jos mahdollista
 - **Hyvä johtaja on (henkilökunnan näkemyksiä):**
 - helposti lähestyttävä
 - tasapuolinen
 - jämäkkä
 - antaa työntekijöille mahdollisuuden vaikuttaa
 - luottamus tärkeää puolin ja toisin
 - **Hyvää johtamista on (henkilökunnan näkemyksiä):**
 - johto luottaa ja rohkaisee työntekijää
 - johtaja on aina alaisten puolella
 - esimies kantaa vastuuta, ei jätä työntekijää yksin hankalissa tilanteissa

Toimenpiteet

- Tiedottaminen
- Kuinka monta kanavaa on hyödyllistä?
 - Wilma, s-posti, kalenteri, taulu
- Eri yksiköiden yhteistyön lisääminen
 - päiväkotia, nuorisotila
 - henkilökunnan yhdistämisen tärkeys, kiireellisyys
- Toimintakulttuuri olisi hyvä olla kirjattuna (henkilökunnan vaihtuvuus)
- Jaettu johtaminen kuntarajat ylittäen
 - yhteistyö Pelkosenniemen ja Savukosken koulun ja sivistysjohdon välillä
 - hankkeen aikana käynnistetyt tapaamiset, jatkossa 2krt/vuosi
- Vuosikello
 - 2021-2022 lukuvuosi

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- Itsearviointi
- Yhteistyö Savukosken kanssa
 - vertaisarviointi

Ohjaus ja tuki

- Rehtoreiden vertaismentorointi

8. Kehittäminen perustuu tutkimustietoon

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ:

- **Koulun uudistamisen pitää perustua tutkimus- ja arviointitietoon**
 - OPH:n julkaisuja seurataan ja luetaan
 - Karvi
 - Osallistutaan tutkimuksiin ja seurataan Karvin tuottamaa uusinta tutkimustietoa.
 - Kouluterveyskysely, Pisa-tutkimukset
 - NEPSY-koulutusta koko henkilöstölle
 - 2019-2020 lukuvuosi
 - Varga–Neményi koulutus
 - 2019-2020
 - Koulussamme mahdollistetaan täydennyskoulutuksiin osallistuminen

- **Pedagogisessa uudistamisessa tulisi käyttää enemmän tutkimusta ja sen tuloksia**
 - esim. oppimisvaikeuksiin on olemassa näyttöön perustuvia menetelmiä, joita voidaan hyödyntää niin lukivaikeuksiin, matemaattisiin vaikeuksiin kuin käyttäytymisen ongelmiin

Toimenpiteet

- Täydennyskoulutuksiin kannustetaan
- arvioinnin koulutus ajankohtainen 2020 syys (tarpeen mukaan)
- Täydennyskoulutuksiin osallistuneiden olisi hyvä laittaa muistiinpanot koulutuksesta driveen, näin saadaan koulutuksen opit yhteiseen käyttöön
- Karvin tutkimuksiin osallistuminen (oppilaat)
- Yhteinen koulutuskalenteri Savukosken kanssa
- Vuosikello
 - 2022-2023 lukuvuosi

Arviointi

- Täydennyskoulutuksiin osallistuneiden määrä

Ohjaus ja tuki

- Hyödynnetään saatavilla olevaa tietoa ja reagoidaan siihen nopeasti
- Kuntien välisten verkostojen tuki
- Täydennyskoulutus

9. Oppimista tukeva arviointi vahvistaa yhdenvertaisuutta

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ

- **Oppilaan erityistarpeet otettava huomioon arvioinnissa**
 - Oppimisen esteet
 - suullinen kuulustelu mahdollista
 - tietokoneen käyttö esimerkiksi kokeessa, jos käsiala on huono
 - kokeen voi tehdä kirjan kanssa
 - Kielen puutteellisuus
 - maahanmuuttajataustaisten ja vieraskielisten oppilaiden arvioinnissa tulee ottaa huomioon kielitaidon taso
 - sanakirja, erilaiset käännohjelmät
 - tason mukaiset tehtävät
- **Monipuoliset arvioinninmenetelmät**
 - Laajojen oppimistehtävien ja portfolioiden käyttö
 - Suullinen kuulustelu
 - Itsearviointi ja vertaisarviointi (parien arviointi, ryhmäarviointi) käytössä koulussamme
 - äidinkielessä tunnin aikana annettu palaute (suullinen palaute), oppilaat arvioivat toistensa tuotoksia (esim. kirjoitelmia), tuntiaktiivisuudella merkitystä
 - ma, fy, ke itsearviointi ennen koetta

- kielissä itsearviointi joka toisessa kappaleessa
- Taide ja taitoaineissa tekemisen aloitteellisuudesta ja innosta saa arvioinnissa myös plussaa
 - prosessin idearikkautta ja työkalujen käyttö suuremmissa merkityksissä kuin itse tuotos

- **Oppilaiden hyvinvoinnin ja terveyden arvioinnin tärkeys**
 - Vuosittaiset hyvinvointikartoitukset

Toimenpiteet

- Oppilaiden hyvinvoinnin ja terveyden arviointi
- 2 krt vuosi (kyselyn muodossa)
- 9.luokkalaiset voivat tehdä toisen tutkimuksen terveystiedon tutkimuksena?
- Opettajille arvioinnin koulutusta ennen arviointiuudistusta
 - syksy 2020
- Vuosikello
 - 2020-2021 lukuvuosi

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- Opettajat tekevät itsearvioinnin arvioinnin uudistuksen hallinnasta.

Ohjaus ja tuki

- Rehtori ja opettaja käyvät kehityskeskustelun arviointiosaamisesta

10. Riittävä resursointi

PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUKSIA JA MITEN NÄMÄ TOTEUTUVAT PELKOSENNIEMELLÄ:

- **Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toteuttamiseen riittävästi resursseja sopivan ryhmäkoon, erityisopettajien ja muun opetushenkilöstön saamisen turvaamiseksi**
 - Erityisopetuksella hyvät resurssit kunnassa.
 - Yleistä ja tehostettua tukea antavat kaikki opettajat.
 - Erityistä tukea antaa erityisopettaja.
 - Oppilaita eriytetään tarvittaessa myös ylöspäin.
- **Erityispedagogiikan opintoja ja osaamista erityisesti uranaikaisen osaamisen kehittämisessä**
 - Nepsy-koulutusta on saanut kuluneena lukuvuonna koko henkilöstö.
 - Erityispedagogiseen osaamiseen liittyvää täydennyskoulutusta on tarjottu kaikille opettajille. Koulutuksiin on osallistunut lähinnä erityisopettaja.
- **Maahanmuuttajaoppilaiden erityistarpeisiin vastaaminen**
 - Erityisopettaja on toiminut S2-opettajana valmentavan koulutuksen aikana. Perusopetuksessa S2-opettajana on äidinkielen aineenopettaja.
 - Opettaja ja koulunkäynninohjaaja kävivät tutustumassa maahanmuuttajaoppilaiden opetukseen ja tukitoimiin Sallassa.
 - Koulunkäynninohjaajien työpanosta resursoidaan maahanmuuttajien opetukseen
- **Opiskeluhuollon resursseista annettujen valtakunnallisten suositusten toteuttaminen tulee varmistaa budjeteista päätettäessä**
 - kuntien tulee vahvistaa opetus ja nuorisotoimen yhteistyötä
 - resurssien kohdentaminen
 - Kuraattori tavattavissa kerran viikossa
 - Etsivä mukana koulun arjessa viikoittain. Etsivä on mukana tukioppilastoiminnassa ja yhdeksännen luokan oppilaanohjauksessa. Etsivä tukee säännöllisesti tukea tarvitsevia oppilaita henkilökohtaisesti tai pienissä ryhmissä.
 - Terveystenhoitaja koululla neljänä päivänä viikossa.
 - Psykologin palveluja tarjolla joka toinen viikko.
 - AP/IP suunnitelmat, nuorisotyön toimintasuunnitelma ja oppilashuoltosuunnitelma tehdään käsikädessä
- **Riittävästi aikuisia suhteessa oppilaisiin**
 - Pienen kunnan ja koulun etuja on, että ryhmäkoot ovat enimmäkseen pieniä ja aikuisia on riittävästi suhteessa oppilasmääriin.

Toimenpiteet

- Yhteistyö kuntien välillä
 - etäyhteyksien hyödyntäminen esimerkiksi yhteisissä palaverissa

- tulevaisuudessa myös opetuksessa kuntarajojen yli
 - valinnaisaineet
- Henkilöstön kouluttaminen
- Riittävä resursointi erityisryhmiin ja maahanmuuttajaopiskelijoihin
 - koulunkäynnin ohjaajien kouluttaminen maahanmuuttajaoppilaiden erityistarpeisiin vastaamiseen?
- Panostetaan teemalliseen opetukseen
- Vuosikello
 - 2022-2023 lukuvuosi

Toimenpiteiden ja vaikutusten arviointi

- Rehtori arvioi resursseja lukuvuoden kuluessa
- Seuraavilla indikaattoreilla voidaan mitata resurssien riittävyyttä:
- oppilaiden päättötodistuksen keskiarvo sekä jatko-opintoihin pääsy
- valinnaisaineiden riittävän monipuolinen tarjonta

Ohjaus ja tuki

- Vertaisverkostojen tuki

Lähteet

Pelkosenniemen opetussuunnitelma (9.9.2015). Haettu 11.6.2020 osoitteesta.

https://pelkosenniemi.azurewebsites.net/wp-content/uploads/2019/08/OPSt-yhdistetty_sis%C3%A4llysluettelo_2.0.pdf

Tuija Turusen esitelmä 3.2.2020 projektiryhmän kokouksessa Rovaniemellä.

Opetushallituksen raportit ja selvitykset (2019). Haettu 11.6.2020 osoitteesta

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/osaaminen-2035>

